

УДК 37.016:747.012-051

ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ ВИРОБНИЧОГО ПІДХОДУ В НАВЧАННІ ДИЗАЙНЕРІВ ІНТЕР'ЄРУ

БЛІНОВА Ірина

Фаховий коледж мистецтв та дизайну Київського національного
університету технологій та дизайну, Україна
bio.painting@gmail.com

В статті описано результати впровадження практичного підходу у викладанні предмету «Технології» для студентів-дизайнерів з метою розвитку предметного дизайну як напрямку в практичній підготовці молодших спеціалістів спеціалізації «Дизайну інтер'єру».

***Ключові слова:** дизайн, технології, практика, виробництво, матеріалознавство, викладання.*

ВСТУП

Одним із нових предметів у старших класах школи є «Технології», які услід за трудовим навчанням мають на меті розвинути творчі та виробничі навички молоді перед тим, як приймати рішення про обрання майбутньої професії. Водночас ця дисципліна впроваджена на другому курсі вищих навчальних закладів I-II рівня акредитації, де навчаються студенти, які вже після 9-го класу школи почали визначатися з професією.

Різність навчальних підходів в школі та закладах вищої освіти зумовлює необхідність вносити суттєві корективи в навчальний план з даної дисципліни. Зокрема, це стосується спеціалізації «Дизайн інтер'єру», в якій, окрім розвитку практичних та творчих навичок у студентів, особлива увага має приділятися пошуку індивідуального почерку, вивченню сучасних тенденцій та цифрових технологій в дизайні інтер'єру та архітектурного середовища, спрямованості на створення естетичного та високоякісного з точки зору виробництва продукту.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Завдання предмету «Технології» полягає, по-перше, в ефективному використанні знань та навичок, які студент здобув на першому курсі, вивчаючи такі предмети як «Основи теорії дизайну», «Художня обробка матеріалів», «Матеріалознавство», «Основи креслення», а по-друге, в формуванні цілісного підходу до опанування професії дизайнера інтер'єру — тобто в оволодінні навичками комплексного художнього проектування та конструювання.

Впровадження протягом останніх років вищеназваних дисциплін на I-II курсах коледжів дає унікальну можливість сформувати ефективну програму підготовки молодших спеціалістів на базі 9-го класу, давши їм можливість упродовж навчання починати самостійну професійну діяльність в галузі дизайну.

Тому, з огляду на необхідність формування ефективного викладання предмету «Технології» саме в контексті сфери дизайну інтер'єру, у Фаховому коледжі мистецтв та дизайну КНУТД в навчальному 2019-2020 році впроваджено експериментальний метод виконання індивідуальних семестрових проєктів з розробки та конструювання предметів інтер'єру.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

В основі викладання предмету «Технології» покладено дослідницько-виробничий метод. Після засвоєння певного обсягу теоретичних знань, які включають в себе основи ергономіки, фактори ергономічних вимог та систему пропорціювання, студенти виконували індивідуальне завдання: розробка та виготовлення пуфа або дзеркала з багатофункціональним призначенням для обраного інтер'єру (житлового чи громадського) – у відповідній стилістиці, в належних габаритних розмірах, які відповідають ергономічним вимогам. Кінцевою метою цього завдання було створення повноцінного з функціональної та естетичної точки зору виробу, готового до повсякденної експлуатації.

Для майбутнього дизайнера інтер'єру надзвичайно важливим є розвиток об'ємно-просторового мислення, відчуття маси, масштабу предметів та навколишнього архітектурного простору. Тому в процесі навчання та розробки проєкту пуфа/дзеркала студенти також розвивали вміння розраховувати оптимальні співвідношення між пропорціями людської фігури та формою, розмірами приладів чи предметів інтер'єру — застосовували експериментальний метод плоских манекенів. Він полягає у використанні плоских моделей фігури людини з шарнірними зчленуваннями, в яких додержано справжніх пропорцій та відповідність середнім та крайнім антропометричним розмірам [2, с. 66]. Кожен студент виготовляв такий манекен та розміщував його поруч з макетом свого майбутнього пуфа або дзеркала у відповідному масштабі (Рис. 1).

Рис. 1. Макети пуфів та шаблони-моделі людини, виконані студентами ФКМД КНУТД. Фото автора.

Принципово важливим етапом є втілення ідеї, задуму в реальне конструктивне рішення. Саме тут проявляються вміння використовувати набуті знання та навички з креслення, матеріалознавства та основ дизайну. Деякі студенти відчували труднощі з формуванням конструкції майбутнього виробу, з встановленням кількості деталей, способу та послідовності їх з'єднання. На даному етапі важливими є постійні консультації з викладачами профільних дисциплін. Розробка проекту супроводжується письмовим аналізом: студент повинен вміти не просто придумати, розробити та втілити в життя проект, він також має грамотно аналізувати та описувати процес, систематизувати свої знання, щоб потім презентувати їх адресатам (майбутнім виробникам, замовникам, споживачам).

Найбільш трудомісткий етап роботи, який потребує часу та виробничого ресурсу, — це виготовлення самого предмету. Сюди відносяться роботи по закупці та доставці матеріалів, їх обробка за допомогою спеціальних інструментів чи оздоблення. На цьому етапі студент починає активно досліджувати аспект ринкового забезпечення матеріалами та сировиною, вивчати їхній асортимент, класифікацію та номенклатуру. Вибір матеріалу — одне із основних питань художнього конструювання меблів, яке визначає надійність роботи конструкції, її експлуатаційну міцність та довговічність [1, с. 121].

На виконання даного проекту було відведено два місяці під час третього навчального семестру, і переважна більшість задіяних студентів справилася з поставленим завданням. На складних технологічних етапах – як то виконання столярних, зварювальних (в тих проектах, де використовувався метал), швейних робіт – студент самостійно вирішував, чи виконувати такі роботи самостійно, чи звертатися по допомогу відповідних майстрів. Таким чином він додатково опановував елементи організації виробництва. Після завершення завдання всіма студентами було сформовано колекцію із понад 30 виробів і, незважаючи на їхнє вузько окреслене призначення, вона характеризується конструктивним, стильовим та образним розмаїттям (Рис. 2).

Важливим моментом, який проявився під час виконання проекту, стало усвідомлення студентами факту, що вони мають створити не абстрактний, а пристосований до реального середовища виріб, формувалася установка на максимально якісну і серйозну роботу, яка включає охайність, предметну обґрунтованість, економічне мислення, прорахування можливих збитків і додаткових витрат у разі непродуманого процесу, а також орієнтація на сприйняття потенційними адресатами/користувачами.

ВИСНОВКИ

Результатом проекту стала презентація колекції пуфів та дзеркал у стінах навчального закладу. Для більш об'єктивної оцінки студентських виробів на презентацію було запрошено декілька професійних дизайнерів інтер'єру. Фахові коментарі та висновки стали

для студентів першою справжньою оцінкою їхньої професійності, яка може мати не менший, а може й більший вплив на їхнє подальше фахове становлення, ніж сучасне академічне вимірювання успішності.

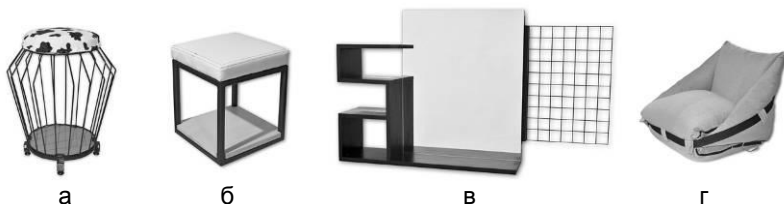

Рис. 2. Студентські проекти: а – пуф-клітка (автор Харченко М.), б – пуф (автор Шейко Д.), в – дзеркало з мудбордом (автор Осипенко Т.), г – пуф-трансформер (автор Черкасова Є.). Куратор проектів Блінова І.О.

Загалом, ця презентація стала підсумком півторарічного циклу викладення базових дисциплін з предметного дизайну, які студенти опанували з першого дня вступу — «Основи дизайну», «Матеріалознавство», «Основи креслення», «Художня обробка матеріалів». Головною навчальною метою цього проекту є, по-перше, можливість створення відповідної бази для більш свідомого творчого і якісного підходу до комплексного проектування з урахуванням людських потреб та навколишнього архітектурного середовища; а по-друге, практичне (на протипагу теоретичному) занурення майбутніх спеціалістів в спеціальність, що є найважливішим як для їхнього професійного становлення, так і для їхньої початкової «цінності» на ринку праці після закінчення навчального закладу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Белов А. А., Янов В. В. Художественное конструирование мебели. Изд. 2-е, перераб. и доп. М.: Лесн. пром-сть, 1985. 216 с.
2. Рунге В. Ф. Эргономика и оборудование интерьера: Учеб. пособие. М.: Архитектура-С, 2006. 160 с.

BLINOVA I.

EXPERIENCE OF THE PRODUCTION APPROACH IN THE TEACHING OF INTERIOR DESIGNERS

The article describes the results of implementing a practical approach in teaching the subject "Technology" for design students with the aim of developing subject design as a direction in the practical training of junior specialists in the course "Interior Design".

Keywords: design, technology, practice, production, materials science, teaching.